

kriti potrebnosti prebivalstva tudi pri slabšem delu. Polagoma pa je naraslo število prebivalstva. Samo umevno je, da je z vedno narasčajočim številom prebivalstva narasla tudi življenska potrebnost istega. Zemljišča so postala vsled tega slabjša, nosila so veliko manj, tako zvana „stara sila“ ni mogla več veliko napraviti.

Bila je to čisto naravna posledica dosedanjega načina gospodarstva: zemlji se je odvzelo vedno več, dalo se ji je pa malo ali ničesar nazaj. Pravo ni uspešno gnojenje se ni vpeljalo, kajti nikdo ni imel pravi pojma o rastlinah in o redilnih snovih, katere potrebujejo rastline. Takratno gnojenje je bilo čisto mehnično; gnojilo se je brez načrta in cilja s slabim hlevnim gnojem, kajti o razumnem ravnanju z gnojem ni nikdo ničesar vedel. Umetno ali mineralno gnojenje je bilo izključeno in to iz enostavnega vzroka, ker ni nikdo za tako gnojenje vedel. Gnojilo se je, kakor rečeno, z organskim (hlevnim) gnojem; mislilo se je, da je „humus“ redilnega vpliva za rastline.

Ta nauk pa je prekenil nakrat mož, ki je bil največji kemik preteklega stoletja, namreč Just p. Liebig. Ta učenjak je dokazal, da osiromašijo zemljo vsi tisti plodovi, katere ne porabi kmet sam, temveč jih prodaja, kakor n. p. žitje, krma, meso itd. Z vsakim „mecnom“ žitja prodaja kmet kos svojega posestva; in prodal bode polagoma vse, ako ne daje zemlji to nazaj in sicer v obliki primerne gnojenja.

Obenem je popisal Liebig pravi nauk o življenju rastlin in je spremenil ta nauk tudi v prakso. Naravnost krasni uspehi so dokazali resničnost njegovih trditvev. Zdaj, ko se je vedlo, iz katerih snovi obstoji rastlina in katere redilne snovi potrebuje, ter katere jemlje iz zemlje in tla, — zdaj se je pričelo lahko pametno, premišljeno obdelovanje zemlje.

Uspehi znanstvenega dela na polju izreje rastlin in napredek v gnojni industriji sta napravila velik preobrat v kmetijski podjetju. Znanost je napravila torej kmetijstvu mejni kamen; napravila sta kmeta pametnejšega in neodvisnejšega od lokalnih razmer.

Izobraženi kmet stoji danes prost tukaj, ker pozna dobro bistro in delo naturo. Iz izstradane, revne zemlje napravi s primernim gnojenjem in primerno vrsto rastlin plodovito zemljišče. Uspešne lokalne razmere zemlje porabi popolnoma s tem, da sadi le rastline, ki se na tej zemlji dobro razvijejo.

Res presenečeni smo, ako pogledamo razmere prejšnjega in sedanjega časa na polju kmetijskega proizvodnje. Stanje kulturnih rastlin v prejšnjih časih je bilo slabo, ker je primanjkovalo redilnih snovi, in vsled tega so bile slabe letine na dnevnem redu. Danes pa opazujemo lepo napredovanje. Dandanes dobimo od primerno obdelanih travnikov še enkrat toliko komete prej. Istotako in s tem napreduje živinoreja. Njive in paše imajo vse drugo lice. Na mestu slabih rastlin vidiš temnozeleno pašo, bogato žitje. Slabejšo travo smo nadomestili z boljšo. Proti škodljivcem in slabemu vremenu se borimo tudi z zdravimi, močnimi rastlinami!

Torej: ako hoče danes kmet napredovati, imeti mora veliko znanja le potom znanja bode razumel današnji čas in si delal koristi. Slabo znanje je opetovano povod podjetjam, ki napravijo kmetu veliko škodo. In potem pravijo taki kmetje, da je vse škodljivo, kar priinese novi čas. Zato tudi je velik del kmetov nasprotnik boljše izobrazbe. V korist državi je torej ako delujemo za večjo izobrazbo kmetov. Ako bodo kmetje izobraženi, potem stopijo dobitki in uspehi znanosti na kmetijskem polju tudi pri mali in srednji posesti v veljavo.

Gospodarske.

Sejmi na Štajerskem. Dne 11. marca: Sv. Ana na Aigenu v okraju Fehring (letni); — Deutsch-Landsberg (kramarski in živinski); — Dol v okraju Laško (letni); — Feldbach (letni in važni živinski); — Friedberg (letni in živinski); — Garrach v okraju Weiz (letni in živinski); Sv. Jurij na taboru v okraju Vransko (živinski); — Kainach v okraju Voitsberg (letni in živinski); — Kapela v okraju Brežice (letni); — Lemberg v okraju Šmarje; Šmarje pri Jelšah

(živinski); — Ščavnica (letni in živinski); — Strass v okraju Lipnica (letni in živinski); — Sp. Pulska v okraju Maribor (živinski); — Waltersdorf (letni in živinski); — Vohret v okraju Marenberg (živinski); — Klein v okraju Lipnica (prašičji); — Stubenberg (letni); — dne 12. marca: Ormuž (svinjski); — Fering (letni in živinski); — Sv. Jurij južna železnica v okraju Celje (letni in živinski); — St. Ožbald v okraju Eibiswald (živinski); — Salla v okraju Voitsberg (živinski); — Übelbach (letni in živinski); — Celnica pri Mariboru (živinski); — Preding v okraju Wildon (letni in živinski); — 13. marca: Gradec (sejem z žitjem, mrvo in slamo ter lesom); — Maribor (živinski); — Ptuj (veliki svinjski); — 14. marca: Gradec (goveji); — Breg pri Ptuj (svinjski).

Stlačen gnoj. Če hočeš imeti dober gnoj, ga moraš tlačiti. To je glavno pravilo za dobro ravnanje z gnojem. Le žal, da se naši gospodarji tako malo zmenijo za tlačanje gnoja. Navadno ga puste v razkopanih kupih, kakor ga tja namečejo. Na ta način se ga prejema škodljiva plesnoba, na ta način ga dež bolj izpira. In na ta način vhaajo tudi veliko lažje vse tiste snovi, ki puhte iz gnoja v zrak. Gnoj ar bolj suši in kviri. Vse to vedo tudi naši gospodarji. Oni tudi vedo, da je med plesnivim in izpranim gnojem in med mastnim gnojem velika razlika, ali vendar jih ne pripraviš do tega, da bi gnoj poravnali in tlačili! Ali ni to čudno? Po drugih naprednih deželah najdeš povsod na kmetih skrbno napravljeno in stlačene kupe gnoja, pri nas pa povsod razkopane, kakor da bi ne poznali vrednosti gnoja. Kdor z gnojem slabo ravna, dela pri gnoju ravno tako škodo, kakor bi jo delal s senom, ako bi gaspravljal pod streho, ki ne drži vode. Zapomnimo si to!

Za dom in družino.

Za vodo neprodorno plahto dobiš, če namažeš s čopičem navadno platno na obeh straneh z lanenim oljem in ga potem 8 dni razobešiš v senci, da se posuši. Potem je namazati platno v drugič in sušiti 14 dni. Taka plahta traja lahko tudi 10 let. Stroški za olje znašajo okoli 10 vin. za 1 štirjaški meter.

Mrzle noge. Neki naradni zdravnik priporoča sledeče sredstvo proti mrzlim nogam: Ovij nogo s polo papirja in obleči potem šele nogavico. Tudi ponoči pomaga papir proti mrzli nogi bolj kakor vsako drugo sredstvo.

„Paprika-šnicel.“ Za 1 kilo telečjega „šnicelja“ vzemi v kaserolo 100 gramov putra in 100 gramov razrezanega špeha. To pustiš kratki čas na ognju, da se razpusti, dodaš nožovo špico paprike in nekaj sesekane čebule in položiš v to soljeni ter zdrobljeni „šnicel.“ V to pomešaš 2 žlici moke in dodaš malo juhe. ¼ ure pred pojedinjjo dodaš še nekaj kisle smetane. Za vse to rabiš manj kot 1 uro.

Terpentinovo olje naj bi bilo vedno v vsaki hiši, kajti porabi se da vedno. Jako dober je za varstvo proti moljem; treba je le kraje, kjer se molji nahajajo, poskropiti. Tudi proti steniciam pomaga in ravno tako proti mravljam. Tudi je terpentinovo olje izborno sredstvo proti opeklina; že par kapljic odstrani bolečine. Ako te noge bolijo (ali pri kurjih očesih) obeži jih z conjjo, ki je namočena v terpentinu. Ako imaš revmatizem, namaži se s terpentinom. Oljnate slike očistiš najbolje s terpentinom v gorki vodi; oljnate fleke v obleki odstraniš tudi z njim.

Poslano. Neki „šmirk“ me napada v ljubljanskem „Slovencu“, da sem napadal na nekem zborovanju duhovne. Za svoje nastopanje sicer nisem nikomur odgovoren, zlasti pa takim lažnikom ne. Ali vkljub temu izjavim, da je očitanje v „Slovencu“ nesramna laž in pozivljam dopisnika, naj pove svoje ime, da se mu lahko drugače odgovori. Za svojo trgovino pa bodem sam skrbel in ne potrebujem „dobrih naukov“ take strahopetne fakinaze.

V Ptuj, susča 1907.

Leopold Slawitsch.

Listnica uredništva in upravnika.

Loke pri Žužmu. Prihodnje! — G. Apnar, Neumühl: Plačano do 1. prosinca 1907. — Gostilničar

v Laškem: Plačano do 15. svečana 1908. — Sušnik, Mörs: Za ¼ leta 3-75 kron. Poz. V. K. Jeruzalem: Plačano do 1. prosinca 1907. Poljana p. Podčetrtke: Sprejeli smo 6 K. Pla. 1. decembra 1906.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. februarja: 51, 59, 88, 94. Trst, dne 2. marca: 14, 66, 7, 48.

„Štajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Štajercu“ objavljena

oznanila

o trgovskih zadevah, o občinskih stvarih, prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh o oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razširja.

polni uspeh,

kajti „Štajerc“ je najcenejši in najbolj razširjeni list na Štajerskem in Koroskem.

Vsakdo inzeriraj v „Štajercu“!

Krepki, mladi delavci

zemljska dela

se sprejmejo za dobro plačo pri „bager“-podjetju (Bagger- und Abraum-) firme Rob. Berndt v Voitsbergu-Zungtalu.

Redka priložnost za kupiti

Posestvo 12 orolov skupaj, obstoji iz sadnikov (krme za tri krave) njiv, vinograd, buk, hrastov in smrekov gozd za podiranje, iz vsem gospodarskim in vinogradnim poslom, in spravo, vse v dobrem stanu. Oddaljeno od komisije ceste in 40 minut od okrajnega glavarstva, se zavoljo starosti posestnika 2000 gold. proda in lahko vstane 1500 vknjiženj. Bližnejša poročila da Vincenc Prosestnik v Poličanah na Spod. Štajerskem.

Gostilna z mesarijo

prodajalna žganja, na glavni cesti, v večjem kraju, okoli, živinski in svinjski hlevi, sobe za tuje, vrtove, polja se takoj daje v najem ali proda. Potrebno 6.000 do 8.000 gold., drugo ostane lahko vknjiženo. Vprašanje na „F. 600“ poste restante, Maribor.

Kaj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic!
In ta sem le zato dobil
Ker sem Kathreinera kavo pil.

Pristna samo v izvirlnih zavojih z imenom Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil močno razbujajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Naravnost iz tovarno K 2.90.
S cifernico, ki po noči sveti K 3.30

Konkurenčna budilnica

po ameriškem sistemu, teče, naj se položi kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste; s triletnim pisanim jamstvom, da bo dobro in točno teka K 2.90, tri komadi K 3.—, s cifernico, ki po noči sveti, za komad K 3.30, tri komadi K 9.—. Noben riziko. Ura se lahko zamenja za drugo ali se vrne denar. Po poštnem povzetju ali če se denar pošlje naprej razpošila.

prva tovarna za ure
Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustriran cenik, ki obsega nad 3000 slik raznih ur, zlate in srebrne robe, se na zahtevanje vsakomur doposlejo brezplačno in poštne prosto.

Jajca

kupuje po prav dobri ceni And. Suppanz, nakupovalec jajc v Ptuj (Rossmanova hiša blizu pošilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

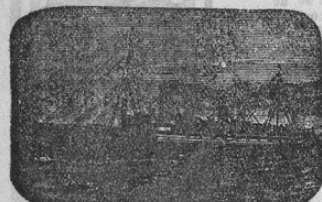
se dobijo odmahal kopele s hlapomom po sledenih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri popoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Pozor!

Če želite trgovino, obrt ali realijo kakor hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarno, zdravilišče, prodati, ali ako iščete na posodo ali sodelovanja pri kakem podjetju, se obrnite zaporno do veleznane firme „Intern. Geschäftscourier“; Centrale Graz, Elisabethstr. 6. Podjetje je prvo v tej stroki. Glavni zastopnik pride te dni sem. Če se hočete z njim brezplačno posvetovati, prosimo da nas takoj obvestite.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Redna direktna zveza z brzom in poštami parniki, ki imajo dvojnateljake,

iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“

Poljedelska, želišna in cvetlična semen od
EDMUND MAUTHNER-ja v Budimpešti

prodaja po izvirnih cenah glavnega kataloga samo

Adolf Sellinschegg

trgovina pri „zelenem vencu“ nasproti gledališču v Ptuj.

Vsakovrstna deteljna semena:

Štajerska 3letna, lucerna 7letna, rudeče cvetoča 1letna, predenice prosta, Esparset, 100letna hmeljska šotška, švedska vund ali tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semen:

Mamuh dolga, rudeča velika (Riehen), ekerndorfska rumena in rudeča velika podolga, eberporfska rumena ogroga, sladkorna pesa velika za krmiljenje, podzemna kolaraba za krmiljenje, veliki koren za klajo, nove velike buče z jedrmi brez lupin za olje dobivati, graščica, solneče rože, mak, konoplje, lan, ogrščica, ženof in repna semena, sadna čebula (luk), malo in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna maščica za mokra in suha tla, Raygras, Honiggras, Kammgras, Knaulgras, Fioriengras, Goldhafer, Ripsengras, Wiesenschwingel, Wiesenfuchs, nizka trava, Thimoteusgras.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom, vinom in žganjem

v Poličanih

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna narurna vina en gros in dobro pravo žganje en gros in en detail.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice števil 41

Sivalni stroji

(Nähmaschinen)

se kupujejo zanesljivo dobro in zelo po nizki ceni v trgovini

bratov Slawitsch v Ptuj.

Ker nimam agentov je cena zaradi tega tako nizka. Vsak se naj pripravi in zahteva pismo ali ustmeno cenik (Preiskurant). Proda se zanesljivim kupcem na mesečne rate.

Za Velikonoč!

Rdeči papir za barvanje jajc pola 4 h; velikonočne in druge karte v največji izbiri najceneje, tudi za prodajalne pri

W. Blanke v Ptuj.

Brez učitelja,

brez uka, brez not

lahko vsakdo igra pesmi, ples in koračnice (marše) na moj akordeon in flötofon. Zagostite, izlete, zabavne večere i. t. d. Poleg vsakega instrumenta je sola.

Hanns Konrad

Brüx No. 876

Nr. 366 akordeon z 10 tipkami, 20 glasovi, 2 basi dolg 46 cm. K 2-50 3 komadi K 7-
Nr. 2087 flötofon z 10 tipkami, 20 glasovi, 3 basi dolg 40 cm K 4-—, 3 komadi K 11-—

Cenik z 3000 slikami zastoj.

Nr. 366

Nr. 2087

Umetni mlin in . . . Števil

. . . črna pekar

na Sp. Štajerskem se radi družega podjetja ceni in pod ugodnimi pogoji prodaja; po je primerno za druge industrijske namene ima vodne sile in je okolica bogata na Vpraša se pri upravi tega lista.

Natakar na rač

oženjen, brez otrok ali z odraslenimi, kurokovati položiti kavcijo, zmocen nemščine in sloveplnosti v govoru, se sprejme takoj v dobro idoci govih, n Sp. Štajerske. Samo taki naj se naznanpollicev upravnistvu tega lista.

Dobri delav

proti lepi plači dobijo trajno delo v kamn

RUUDOLF HOLZE

v Sv. Lovrenci nad Mariborom.

Prodajalci

dobijo

kupce!!!

za prodaje vseh vrst, fabrike, vile, penzi, posestva, mline, ceglarnne, hotèle, gostilne, aka posestva itd. samo po prvorazrednem, reelnem in kulaatnem podjetju ter tr realitetami

Centrala: Dunaj V. Schönbrunnerstr.

Zahtevajte brezplačni obisk glede razgovora in ogleda, kajto. T naš zastopnik itak v kratkem tukaj. NB. Opozarjamo p. lujejo stvo zlasti nato, da nas ne zamenja z drugimi manj podjetji.

Mešana trgovina z kr

ново zidana hiša, 13 stanovalnih sob, 2 prodaj. kala, 1 magacin, 2 kleti, vse s pohištvo, vodov v 1. nadstropju, travniki, vrti, gozd (okoli 10 m. trgu Griffen na Koroskem se vsled družinskih ano. N. proda ali daje v najem. Jako dobro stalische, ki kiko s. merno za poletne izletnike, tudi za zgradbo zele zveze sv. Paul, Griffen, Celovec. Hišna cena gold. Polovica ostane lahko vknjizena. Najemnina od cel letno 450 gold. Najame se tudi lahko prodajalne z potrebnimi sobami same. Naravnost se vprajo Mariji Lutschounig, posestnici v trgu Griffen Koroskem.

Najboljša in najcenejša 123

semena

vseh vrst samo pri

Adolf Sellinschegg v Ptuj